Poštnina plačana v gotovini

Cena 1 Din

Mariborski Večernik »JUTRA«

Leto V. (XII.), štev. 47 Maribor, petek 27. februarja 1931

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra" v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Izgredi bolgarskih komunistov

KRVAVI SPOPADI V SOFIJI IN BURGASU. — ARETIRAN POSLANEC.

SOFIJA, 27. februarja. **Včeraj je prišlo v več mestih Bolgarske zopet do težkih izgredov komunistov. V Sofiji je demonstriralo krog 500 komunistov pod vodstvom poslanca Petkova. Demonstranti so šli pred ministrstvo za zunanje zadeve, kjer je Petkov skušal govoriti. Policija pa mu je to preprečila in je množico razgnala. Komunisti so se policiji uprli, ko je čistila trg pred poslopjem ministrstva. Stražniki so morali poseči po orožju. Med spopadi s policijo je bilo na obeh straneh več oseb ranjenih. Petkov je bil aretiran, vendar so ga kasneje izpustili, ker kot poslanec uživa imuniteto.**

Tudi v Burgasu se je morala policija ubraniti komunistov, ki so navalili nanjo, s streli iz revolverjev, pri čemer je bilo krog 50 oseb ranjenih. Med ranjenci je tudi mestni svetnik Tončev.

Pogajanja v Rimu

MUSSOLINI PRISOSTVOVAL KONFERENCI. — NASTOP NEPREDVIDENIH TEŽKOČ. — PODROBNOSTI RAZPRAV NEZNANE.

RIM, 27. februarja. Danes ob 10. so se angleški in italijanski delegati zopet sestali na konferenci v svrho nadaljevanja pogajanj o omejitvi oboroževanja na morju. Današnji razpravi je prisostvoval tudi min. predsednik Mussolini. Po konferenci so se odpeljali delegati v hotel »Tivoli«, kjer je bil skupen zajutrk. Nocoj bo angleški poslanik priredil na čast delegatom banket.

PARIZ, 27. februarja. Listi poročajo iz Rima, da so med angleškimi delegati nastala nesporazumljenja. Mornariškemu ekspertu Craigieju se očita, da je preveč optimistično presojal francosko tonažo in privoli v predalekosežne številke glede bodoče gradnje bojnih ladij. Te številke sedaj znatno otežkočajo potek pogajanj v Rimu.

RIM, 27. februarja. Italijansko časopisje se drži še vedno zelo rezervirano in nič ne poroča o vsebini pomorskih pogajanj. Tudi v angleških krogih so zelo rezervirani, tako da o podrobnostih razgovorov med obema delegacijama ni nič znano. Iz krogov angleške delegacije se izve, da bodo delegati ostali v Rimu delj, nego je bilo prvotno nameravano. To kaže, da so pogajanja zadela na nepredvidene težkoče.

LONDON, 27. februarja. Poročevalci britanskih listov iz Italije izjavljajo soglasno, da vlada v italijanskih krogih o pogajanjih v Rimu velik optimizem. Posebni poročevalec »Morning Post« iz Rima ve celo poročati, da je Italija pripravljena h koncesijam pod pogojem, da se očuvajo njeni interesi in zasigura njena varnost.

Spansko vrenje

Že dolge mesece je kraljevina Španija v nevarnem vrenju, ki ga mi v svojih drugačnih razmerah težko razumemo. Sedanje vrenje pa je le logična posledica tega razvoja, in zdi se, nekak pričetek preloma med preteklostjo in bodočnostjo. Pokojni diktator Primo de Rivera, ki je moral po zatonu svoje moči in slave kot begunec zapustiti svojo domovino, bo v zgodovini Španije važna in usodna pojava, ž njim vred pa tudi sedanji kralj Alfonz XIII., dočim se danes še ne dá reči, kdo bo njuno nasprotje, tisti mož, ki bo pokazal pota v bodočnost.

Prošlost španskega naroda in španske države je v marsičem podobna prošlosti narodov in držav na Balkanu. Tudi tja je nekoč pljusknil val mohamedanstva, razlika pa je v tem, da so bili afriški Mavri, ki so prekoračili Gibraltarsko ožino, nosilci visoke kulture. In da se nimajo le Španci, temveč vsi narodi Evrope za marsikaj zahvaliti prav njim in da so tako nanagloma in skrivnostno izginili s površja zgodovine, je velika škoda. Kakor pa so bile skoraj vse vojne s Turki v prvih dobah verskega značaja, boj katoličanstva proti muslimanstvu, tako so bili tudi Mavri na Španskem strti v tem znamenju. Za njimi je zavladala katoliška duhovščina, posvetna in redovniška, in ustvarila strahovlado svete inkvizicije, ki je eden izmed najtemnejših madežev na prošli zgodovini Evrope.

Ta stoletja trajajoči režim je ubil duha in polet španskega naroda in ga onesposobil za vsako večje in višje poslanstvo. Kulturna zaostalost širših ljudskih plasti se skoraj ne da primerjati s katero drugo v Evropi in nivo se niti v zadnjem stoletju ni tako dvignil, kakor bi vsaj bilo pričakovati po splošnem razvoju drugod. Kriv je bil tega splošni državni sistem, ki se ni mogel ali maral otresti usodnega balasta prošlosti. Toda kljub temu vsemu so tudi na Špansko prodrle nove moderne ideje, na eni strani liberalne, na drugi socijalne in socijalistične. Velik del španske inteligence je brez oklevanja obsodil upravne metode, delavstvo pa je pričelo podtalni boj, ki se je često sprevračal v čisti anarhizem, naposled pa skupaj z liberalno inteligenco dozorel v republikanski pokret, kajti oboji nositelji novih idej so spoznali, da je jedro vsega v monarhiji, ki je na Španskem imunificirana prošlost.

Ta stremljenja liberalcev in socijalistov, katerim so se pridružili še katalonski avtonomisti, je hotel dvor zadušiti z diktaturo generala Primo de Rivere, ki naj bi od zgoraj navzdol organiziral tudi nov zadržavni pokret, podoben nekako fašističnemu v Italiji. Toda poskus je klavrno propadel in dvor je diktatorja izpustil iz rok — padel je. Ta padec pa je pomenil alarm za nastanek sedanjega, že mesece in mesece trajajočega vrenja. Vse sile španskega naroda, ki so za obračun s prošlostjo, so se združile in silno okrepile, nezgoda pa je zanje v tem, da so kulturno zaostale podeželske mase ljudstva na njihovi akciji desinteresirane, ker je ne razumejo, ker ne pojmujejo klica in nalog bodočnosti. Tu ima prošlost po večini še svojo močno zaslombo, katera edina je omogoča, da se še drži, da še ni padla.

Brez vsakega dvoma pa je, da mora sodobnost in bodočnost prej ali slej zmagati nad petrefaktno prošlostjo. Le vprašanje časa je tedaj, kdaj se bo obstoječe zrušilo, pa naj se že samo po sebi ali z zunanjo silo, mirnim ali revolucijonarnim potom. Doba, ki bo temu zrušenju sledila, bo doba renesance, preroda španskega naroda. Tako bo morda stopil v novo tvorno življenje Evrope, pomagajoč graditi bodočo stavbo kulture in civilizacije in nam več ne bo — »španska vas« — kakor nam je bil doslej. Tedaj bo Španija, ki ima za to vse pogoje, zopet postala velesila, kakor je bila takrat, ko je odkrila in osvojila Ameriko.

Na madžarskem uradniki ne smejo stavkati

BUDIMPEŠTA, 27. februarja. Na seji združenih vladnih strank, kateri je prisostvoval tudi ministrski predsednik grof Bethlen z več ministri, so se vse stranke postavile na stališče, da se državnim nameščencem ne sme priznati pravica stavkanja.

Avtobusni promet Varšava-Pariz

VARŠAVA, 27. februarja. Po poročilih francoskih listov je bila te dni podpisana poljsko-francoska pogodba o ustanovitvi avtobusnega prometa med Varšavo in Parizom preko Berlina. Avtobusi bodo opremljeni s sedeži, ki se po potrebi lahko takoj izpremene v ležišča, kakor po spalnih vozovih vlakov. Avtobusni promet bo otvorjen 27. aprila. Prvi avtobus bo odpeljal skupino turistov na kolonijalno razstavo v Pariz.

Velikanska povodenj v Boliviji

NEW-YORK, 27. februarja. V Amazonski nižini v severnem delu Bolivije sta reki Boni in Madrodedios prestopili bregove in povzročili velikansko povodenj. Na stotisoče arov zemlje je pod vodo. Prebivalstvo, pa tudi živina, beže v množinah v mesto Riva Alta, ki leži na višini. Jaguarji in panterji so potoma raztrgali celo vrsto presenečenih prebivalcev, mnogi pa so našli smrt v valovih. Reševalna dela so silno otežkočena, ker ni na razpolago prevoznih sredstev. Mestu grozi popoln polom, ker je popolnoma odrezano od zunanjega sveta.

Lavine porušile dva hotela

MILAN, 27. februarja. V letovišču Peio je ogromna lavina zasula in popolnoma porušila dva hotela bratov Moreschini. Tudi zdraviliško poslopje z vrelci je močno poškodovano. V dolini Rabbi je bilo zasutih 30 kmečkih hiš. Več ljudi se je pri tem težje ali lažje ponesrečilo.

VOLITVE NA MADŽARSKEM V OKTOBRU.

BUDIMPEŠTA, 27. februarja. Z vedno večjo gotovostjo se trdi, da se bodo vršile volitve v parlament v oktobru. Dotlej upajo spraviti pod streho novelo k volilnemu zakonu. Novela bo vsebovala tudi določbe, s katerimi bo tajna volilna pravica razširjena na več volilnih okrajev, dočim se bo število volilnih okrajev znižalo.

INDIJSKA NEPOKORNOST IN INDIJSKI TRGOVCI.

BOMBAY, 27. februarja. Splošno pričakujejo, da se bodo razgovori med Gandhijem in podkraljem nadaljevali. Bombayski trgovci skušajo uplivati na voditelja nacijonalnega pokreta, da bi opustil agitacijo za nepokornost napram Angliji, ker prizadeva indijski trgovini težko škodo.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Petek, 27. februarja. Zaprto.

Sobota, 28. februarja ob 20. uri »Prodana nevesta«. Izven. **Gostovanje g. Marija Šimenca**

Nedelja, 1. marca ob 15. uri »Karol in Ana«. Kuponi. — Ob 20. uri »Čardaška kneginja«.

Pondeljek, 2. marca ob 20. uri »Revizor«. **Gostovanje Hudožestvenikov.** Izven.

Torek, 3. marca ob 20. uri »Bela garda«. **Gostovanje Hudožestvenikov.** Izven.

Celjsko gledališče.

Nedelja, 1. marca ob 20. uri »Revizor«. **Gostovanje Hudožestvenikov.**

Ptujsko gledališče.

Pondeljek, 2. marca ob 20. uri »Karol in Ana«. **Gostovanje mariborskega gledališča.**

Aretiran vlomilec.

Kakor smo poročali, je bilo v noči od 21. na 22. t. m. vlomljeno v čevljarsko delavnico Fr. Kotnika v Krpanovi ulici v Studencih in ukradeno tam 9 parov čevljev, 1 srebrna ura in nekatere druge stvari. Orožništvo je takoj osumilo dejanja Stanka Ferfolja, 28letnega ključ. pom. in šoferja brez posla, doma iz Opatjega sela pri Gorici, ki je šele lani prišel v Jugoslavijo in se je nastanil v Mariboru v Nekrepovi ulici. Toda niso ga mogli dobiti v pest. Te dni pa je bil Ferfolja zaslišan od mariborske policije kot priča v neki drugi vlomilski aferi. Pozvano je bilo tudi orožništvo iz Studencev in po daljšem tajenju je Ferfolja vlom in tatvino pri Kotniku priznal. Ukradene čevlje je razprodal v okolici, srebrno uro pa je med potjo na policijo skril v Samostanski ulici, kjer jo je našel neki fant in deponiral policiji. Ferfolja bo danes izročen sodišču.

Iz šole.

Učitelj vprašuje učence, kedaj je kateri rojen. Karel odgovori, da 1. marca. Tedaj izbruhne Janko iz zadnje klopi:

— On laže, gospod učitelj, 1. marca sem se narodil jaz.

Mariborski in dnevni drobiž

Mariborski občinski svet

Sinoči od 18. do pol 21. se je vršila prva letošnja redna seja mariborskega občinskega sveta. Vodil jo je g. župan dr. Juvan.

Uvodoma je župan poročal, da je treba nanovo voliti **nadzorni odbor za Mestno hranilnico.** Izvoljeni so bili dozdajni člani gg. dr. Strmšek, Petejan in Hrastelj.

Glede akcije za **ustanovitev hotelirske šole** v Mariboru je izjavil župan, da je bila pri njem deputacija Zveze gost. zadrug, ki ji je ponovno zagotovil sodelovanje občine, vendar bo mogoče konkretno o obsegu sodelovanja občine in banovine govoriti šele, čim bodo izdelani in predloženi zadevni načrti in proračuni.

Sprejet je bil predlog obč. sv. Petejana in tov., s katerim se mariborska mestna občina **pridruži akciji ljubljanske za znižanje odnosno odprave kuluka.**

Obč. sv. Murko je pokrenil vprašanje **zgradbe meljskega mostu** čez Dravo. Splošno je prevladalo mnenje, da treba to vprašanje resno vzeti v roko in pripraviti potrebne načrte in proračune.

Sledilo je

poročilo prvega odseka.

Glede likvidacije hipotečnega zavoda Mestne hranilnice je bilo sklenjeno, da se izvrši, čim bodo realizirane vse obligacije.

Vprašanje vojaških grobov na Pobrežju,

ki jih je 254, treba končno urediti. Sklenjeno je bilo, da se grobovi do 3. maja 1932 ekshuminirajo in zgradi skupna grobnica z monumentalnim spomenikom. Grobnica pilotov ostane dozdajna. Morebitne reklamacije se bodo upoštevale do konca tega leta.

Pravilnik mestnega električnega podjetja glede splošnih dobavnih pogojev se spremeni v tem smislu, da **odjemalci mestnega električnega toka niso več** — kakor je to bilo doslej — **primorani dobavljati žarnice in druge zadevne potrebščine pri mestnem električnem podjetju.**

Posestnik Kopriva je za odstop parcel za **dovozno pot na Mariborski otok** stavil pretirane zahteve, prvotno 85.000 Din, ki jih je pozneje znižal na 65.000 Din. Upravni odbor je sklenil, da se mu ponudi 12.000 Din, in če ne sprejme, naj se uvede razlastilno postopanje. Sprejeto.

Poročilo drugega odseka je podal obč. sv. dr. Strmšek. Sprejet je bil odsekov predlog

glede zaposlitve brezposelnih,

da se mestnemu gradbenemu uradu naroči, naj poišče vse možnosti za zaposlitev in predloži komisiji tozadevne načrte.

Za tretji odsek je poročal o. sv. Stabej. Zavrnen je bil protest zadruge slikarjev in pleskarjev proti stalni podelitvi slikarskih in pleskarskih del samo enemu mojstru, ker je bila oddaja redno razpisana in redno sklenjena.

Sklenjenih je bilo nekaj

sprememb v regulacijskem načrtu.

Stavbenik Nassimbeni namerava v Orožnovi ulici zgraditi troje trinadstropnih hiš. Ker bi pa za take stavbe po novem regulacijskem načrtu bilo premalo prostora, se je širina ulice mesto 15 m določila na 13 m. Ravno tako se je ugodilo prošnji Prve mariborske tekstilne tvornice, ki namerava zgraditi v Motherjevi ulici novo tovarno, v kateri bo zaposlila krog 600 delavcev in porabila krog milijon kilovatov električnega toka, za spremembo regulacijskega načrta v navedeni ulici.

Večja debata se je razvila o vprašanju

konvencijonalne globe,

ki se naj predpiše in zemljeknjižno zavaruje pri onih hišnih posestnikih, ki za enkrat ne grade povsem po predpisih regulacijskega načrta. Tako predvideva regulacijski načrt za Gosposko ulico samo dvonadstropne stavbe. Trgovec Macun pa bi za enkrat zgradil nad svojo hišo v Gosposki ulici samo prvo nadstropje, dočim se zaveže, zgraditi drugo nadstropje po poteku 10 let. Pravniki so se postavili v interesu občine na stališče, da je treba to obvezo zasigurati z vknjižbo konvencijonalne globe 100.000 Din na drugem mestu, dočim so bili drugi proti temu in samo za vknjižbo platonske obveze, da bo gradil. Sprejet je bil končno kompromisni predlog, da se vknjiži konvencijonalna globa Din 50.000 na drugem mestu.

Poročilo četrtega odseka je podal o. sv. Pušenjak.

Javni kuhinji se je dovolilo 10%no znižanje cen plinu, ako porabi mesečno najmanj 1000 m³.

Glede **preureditve mestnega kopališča** se je sklenilo, da se naroči gradbenemu uradu, naj izdela načrte in proračune za preureditev na kurjavo s plinom odn. električnim tokom.

Daljša razprava se je razvila o vprašanju

mestnih gradbenih garancij

za zgradbe novih stanovanjskih hiš. Končno je bilo v načelu sklenjeno, da bo mesto tudi še zanaprej od slučaja do slučaja dajalo gradbene garancije in sicer **do višine 60% gradbene vsote.**

Tudi o vprašanju

oglednine za predelano in drugo meso,

ki se uvaža v Maribor od zunaj, se je razvila daljša, mestoma ostra razprava. Končno je bil z večino glasov odobren predlog, da **se uvede oglednina po 50 par od kilograma.**

Sklenjeno je bilo, da se bodo naročile **nove emajlirane hišne tablice.**

Razne prošnje za podpore so bile odložene.

ISSK Mariboru se je podelila podpora v obliki brezplačne dajatve gramoza in dostavitve traktorja za dovoz materijala, kar se ceni na krog 8000 Din.

Peti odsek je predložil razne koncesijske zadeve, glede katerih je bilo treba podati izjavo glede krajevne potrebe.

Sledila je

tajna seja,

v kateri je bilo predvsem rešeno važno vprašanje

v interesu tujskega prometa.

Sklenjeno je bilo, da se hotelom, ki imajo nad 20 sob, od 1. jan. t. l. naprej zaračuna večja poraba vode po normalni ceni in ne, kakor doslej, s 100%nim pribitkom.

Rešenih je bilo 43 prošenj za **sprejem v občinsko zvezo** odnosno za zagotovilo sprejema.

Rešena je bila dalje cela vrsta **perzonalnih zadev** občinskih nameščencev.

Vprašanje nadaljevanja zgradb zasilnih stanovanj

je bilo odloženo, dokler ne bo finančno ministrstvo odobrilo dosedaj od občinskega sveta v to svrho sklenjenih posojil.

Raznim pritožbam zoper **predpis davščine na nezazidane parcele** je bilo deloma ugodeno, deloma so bile zavrnene.

Ob 21. je bila seja zaključena.

Naši škofje za naše rojake pod Italijo

Zagrebški nadškof, dr. Ante Bauer, je pravkar izdal kot predsednik škofovskih konferenc pastirsko pismo, v katerem odloča v sporazumu s prečastitim jugoslovenskim katoliškim episkopatom, da se dne 19. marca, na praznik sv. Jožefa, ali pa v nedeljo po tem prazniku, opravijo v vseh katoliških cerkvah v vsej državi javne molitve za versko svobodo naših narodnih bratov, ki so po mednarodnih dogovorih ostali pod Italijo. V ta namen naj se po sv. maši ali pri večernicah izpostavi sv. Rešnje Telo in izmolijo litanije sv. Jožefa in pripadajoče molitve.

V utemeljevanju tega odloka pravi pastirsko pismo med drugim: »Duhovniki in učitelji slovenske narodnosti v Italiji so skoro vsi izgnani, kar jih je pa še ostalo, ne smejo rabiti slovenskega ali hrvatskega jezika v šoli in cerkvi. Nikogar torej ni, ki bi otrokom razlagal verski nauk v materinskem jeziku, ki ga edinega razumejo. V mnogih krajih je vernikom prepovedano javno moliti v hrvatskem ali slovenskem jeziku. Duhovnike pa, ki se drznejo pridigovati v narodnem jeziku, pozivajo na odgovor kakor zločince. Zares težka je njihova usoda in njihova bolečina odmeva v naših srcih, ker nam niso bratje samo po veri, ampak tudi po krvi in jeziku. In to bolečino občutimo še bolj, ker kot katoličani vemo, da je to velik greh proti naravnemu in božjemu zakonu.«

Imenovanje.

Minister saobračaja je imenoval g. dr. Josipa Majcena, zdravnika v Mariboru, za železniškega specijalista-kirurga v Mariboru.

Mestni avtobusni promet

je z današnjim dnem zopet obnovljen na vseh progah v Mariboru in okolici kakor tudi na vseh podeželskih progah, na katerih vozijo avtobusi mariborskega mestnega avtobusnega podjetja.

Ljudska univerza v Mariboru.

Drevi bo predaval g. univerzitetni profesor dr. Jelačić iz Skoplja o Dostojevskem - proroku.

Vprašanje Parkkavarne

je bilo v sinočnji tajni seji obč. sveta rešeno na ta način, da je bilo poslopje oddano v uporabo mestnemu Olepševalnemu društvu.

Občina za povzdigo zdravstva.

V sinočnji seji obč. sveta je bila Zdravstvenemu domu dovoljena podpora iz rezerv v iznosu 15.000 Din.

Novo električno uro

bo postavilo mestno električno podjetje na Kralja Petra trgu, ker je tvrdka R. Pelikan izjavila, da ne reflektira več na postavitev reklamnega paviljona.

Nov plinovod

bo položila mestna plinarna pod železniškim tirom severno od glavnega kolodvora proti tvornici »Mirim«, ker je sedanji postal preslab. Stroški bodo znašali 12.000 Din.

Konzumenti električnega toka

prosijo, da mestno električno podjetje pošilja inkasante v hišo kmalu po plačilnih dneh (t. j. prvega in event. petnajstega), nikakor pa ne v zadnjih dneh meseca. Gmotni položaj nameščencev je tak, da je prošnja brez nadaljnega utemeljena in vredna vsega vpoštevanja.

Smrtna kosa.

Umrli ste sinoči: v bolnici 28letna kuharica Alojzija Fürst iz Limbuša, v Klavniški ulici 19 pa 78letna soproga vratarja tovarne Freund, Julijana Kavčič.

Savezna konferenca privatnih nameščencev v Celju.

Te dni se je vršila v Celju konferenca podsaveza privatnih nameščencev Jugoslavije, na kateri so se razpravljali vsi važnejši problemi nameščencev ter podala slika stanja nameščencev v Dravski banovini in državi. Iz glavnih referatov gg. predsednika Petejana, saveznega tajnika Colnerja, zastopnika Delavske zbornice Celešnika in ravnatelja Pokoj. zavoda za nameščence dr. Sagadina, so delegatje dobili sliko borbe za razširjenje socijalnih zakonov za nameščence na celo državo. Enotno je bilo stališče, da se naj združi celokupno, t. j. bolniško, pokojninsko in nezgodno zavarovanje v dva samostojna zavoda, za delavce in nameščence posebej, vendar pri tem ne smejo trpeti interesi pokoj. zavarovancev v Sloveniji, ki imajo svoj dobro delujoč pokojninski zavod. Delavsko in nameščensko zavarovanje je torej popolnoma ločiti eno od drugega, kot je to izvedeno v vseh modernih državah. Do popolnega uravnovesenja socijalnih prilik nameščencev v državi bi se naj izvedel decentralizacijski sistem, ker le na ta način je mogoče uspešno delovanje že obstoječih in novih socijalnih zavodov.

Končno se je predlagalo Savezu privatnih nameščencev Jugoslavije v Zagrebu, da skliče nemudoma savezno konferenco, na kateri se ima določiti stališče Saveza v skladu z interesi nameščencev Dravske banovine. Tako resolucijo je poslati potem vsem merodajnim činiteljem.

KINO

Grajski:

Od danes dalje:

SCHUBERTOV POMLADNI SENJ

100% nemška govoreča in zvočna opereta po znameniti opereti »Dreimäderlhaus«.

Union:

Od danes dalje: 100% nemški govoreči film:

VIHAR NAD MONT BLANKOM

Sijajna govoreča in zvočna drama z z visokih planin

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17. 19.. 21. uri: ob nedeljah in praznikih ob 15.. 17. 19 in 21. uri Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blagajni. XXVI

APOLO KINO:

Soboto in nedeljo **Fred Thomson**

ČRNI JAHAČ.

Avtobusni promet Maribor—Sv. Lenart.

Šentlenarška avtobusna družba otvori s pondeljkom, 2. marca zopet redni avtobusni promet na progi Maribor—Sv. Lenart in [illegible] trikrat na dan po starem voznem redu. Vožnja na progi Sv. Lenart—Cmurek pa ostane začasno še vedno ukinjena.

»Noč na Jadranu«.

Veliko presenečenje pripravlja mariborska »Jadranska Straža« našemu občinstvu. V soboto, dne 7. marca, priredi v unionski dvorani izredno zanimivo zabavo s pestrim sporedom »Noč na Jadranu«, ki bo zadivila tudi razvajeno občinstvo. Vsa dekorativna dela izvrše priznani naši umetniki. V častnem številu so se odzvale naše narodne dame vabilu na sodelovanje. Priprave so v polnem teku. Upravičeno upamo, da bo postala »Noč na Jadranu« velika vsakoletna družabna prireditev. Združila bo vse sloje narodnega Maribora v impozanto silo, ki bo izpričala, da ljubimo tudi mi naše morje, da se tudi mi divimo njegovi edinstveni veličini in da razumevamo njegovo eminentno važnost za celokupni razmah naše države ter da v tej zavesti radi doprinašamo po naših močeh svoj delež za širjenje idej »Jadr. Straže«. Okoličani, člani Jadranske Straže in Sokola, dobe pri večerni blagajni proti izkazilu vstopnice za polovično vstopnino. Podpirajte nas! S tem koristite v prvi vrsti svoji deci, svoji domovini in sebi!

Vsem, ki imajo odvišne knjige!

Zveza kulturnih društev v Mariboru pripravlja ustanovitev 20 novih javnih ljudskih knjižnic. V to svrho potrebuje predvsem lažje poljudne romane, povesti in črtice, zlasti dela naših pisateljev Jurčiča, Kersnika, Tavčarja, Finžgarja, Bevka, Cankarja itd., v kolikor so za podeželske knjižnice sposobna ter tudi lahko pisane knjige gospodarske in druge vsebine. Kdor ima eno ali drugo tako knjigo v zalogi in jo more ali podariti ali vsaj po nizki ceni prodati, naj nam pošlje seznam dotičnih knjig z navedbo pogojev ter obenem seveda navedbo, ali so knjige vezane ali broširane, ali so dobro ohranjene itd. Pripominjamo, da gre tu zlasti za knjižnice ob naši meji. — Zveza kulturnih društev v Mariboru, Cankarjeva ulica 1.

Predavanje o vrtnarstvu.

Zadruga trgovskih vrtnarjev za Dravsko banovino, odsek Maribor, priredi v nedeljo, dne 1. in 8. marca, obakrat od 9.—12. ure v prostorih vajeniškega naraščaja v Narodnem domu teoretično-učni tečaj za svoj vajeniški in pomočniški naraščaj. Predavala bosta gosp. prof. dr. Matko Heric in A. Vales o razvoju rastlin in pravilni izgovarjavi rastlinskih imen. O vzgoji cvetlic, vzornem obnašanju in oliki bodo predavali vrtnarji: Urbanek, Jemec in Borovka.

Spet nezgoda na cesti.

Danes dopoldne je na cesti Ob brodu padla na ledenih tleh Anica Birtič, hčerka gostilničarja, in si je zlomila levo nogo. Prepeljali so jo v sanatorij dr. Ipavica.

Preobljudenost — brezposelnost?

ZANIMIVE RAZPRAVE O PROBLEMU RAZMERJA MED PORASTOM PREBIVALSTVA IN BREZPOSELNOSTJO.

Mednarodni urad dela v Ženevi, ki se bavi poleg drugega tudi s proučavanjem problema brezposelnosti, brezdvomno najtežjega socijalnega vprašanja sedanjosti, je poveril znanemu švicarskemu učenjaku profesorju statistike na vseučilišču v Ženevi, Herschu, nalogo, da poda sliko razmerja občega porasta prebivalstva in brezposelnosti.

Profesor Hersch je iznesel interesantne činjenice v tem pogledu. Prof. Hersch pravi, da se je evropsko prebivalstvo od l. 1800 gotovo potrojilo. Od 200 milijonov prebivalcev v l. 1800 se je dvignilo število preb. v l. 1900 na 400 milijonov. Deset let pozneje t. j. 1910 l. je znašalo število evropskega življa 447 milijonov. Kljub velikemu izseljevanju pred vojno, ko je odšlo iz Evrope letno eden in pol milijona ljudi, je doseglo število prebivalstva v l. 1920 vendar 450 milijonov. Danes živi na evropskih tleh okrog 500 milijonov preb. in se lahko pričakuje za nekoliko let porast na 600 milijonov, torej trikrat več kot v l. 1800.

Vendar pa prof. Hersch ne pripisuje vzroka nezaposlenosti v Evropi temu porastu, ki znaša letno približno 5 in pol milijona ljudi. Polovica od tega odpada na slabo naseljene zemlje kot Rusijo, Bolgarsko, Poljsko in vobče na vzhodne in srednje evropske dežele, ki sigurno tudi ne trpijo na brezposelnosti. Na ostalo Evropo odpade torej po računu ženevskega statističarja letno prirastek okrog dveh in pol milijonov prebivalcev, torej število, ki pomenja pri 300 milijonih prebivalstva letni prirastek 8 na 1000 prebivalcev. Če se odbije od tega še sedem do osem stotisočev ljudi, ki se letno izsele iz Evrope, tedaj ostane prirastek jedva 6:1000 preb. Nikakor pa se ne more pripisovati temu prirastku krivda za ogromno gospodarsko krizo in brezposelnost v Evropi.

Še bolj kot na podlagi teh evropskih številk pa se lahko ovrže z vso silo teza o vzajemni zvezi preobljudenosti in brezposelnosti na podlagi statističnih podatkov iz Zedinjenih ameriških držav in Avstralije. Gostota prebivalstva v Zedinjenih državah znaša 50 prebivalcev na eden kvadratni kilometer, torej zelo slaba naseljenost. Prof. Hersch pravi, da je kvečjemu ena tretjina te zemlje naseljena. Kljub temu pa trpijo Zedinjene države na brezposelnosti in sicer bolj kot evropske države. Enak slučaj je v Avstraliji, ki ima kljub nenaneseljenosti veliko brezposelnost.

V nadaljnjih razglabljanjih prihaja prof. Hersch do rezultatov, da porast prebivalstva proporcijonelno napram številu prebivalstva prej pada, nego raste. To je popolnoma jasno vidno v zapadnih zemljah. Nasproti stalnemu porastu produkcije je porast prebivalstva v stalnem opadanju, napram stalnemu opadanju konzuma pa stoji stalni porast hiperprodukcije, tako da se v nobenem slučaju ne more potrditi teza o preobljudenosti, ki naj bi povzročala brezposelnost. Seveda o preobljudenosti tudi v daljnji bodočnosti še ne bo govora. Vzroke današnje ekonomske krize in velike brezposelnosti je treba iskati na drugih področjih.

Spomenica prof. Herscha je vzbudila vseobčo pažnjo ne samo v znanstvenih krogih, nego tudi med politiki. Pojavili so se tudi nasprotni glasovi, ki dokazujejo, da je problem preobljudenosti vprašanje bodočnosti Evrope in celega sveta in da je katastrofa neizbežna, ako se ne podvzamejo pravočasno potrebni koraki.

Če ti je smrt usojena . . .

Gotovo se še vsakdo spominja grozne rudniške katastrofe v Alsdorfu, ki je zahtevala življenje 263 rudarjev. Med temi je bil tudi rudar, ki je doživel par tednov prej rudniško katastrofo v Neurodenu, pri kateri je poginilo 151 rudarjev in se je edini on čudežno rešil. Po katastrofi v Neurodenu je zapustil ta rudnik in se preselil v Alsdorf, da bi si poiskal nov zaslužek; tu pa je našel smrt, ki mu je na prejšnjem mestu prizanesla.

Mnogo takih slučajev je statistično dokazanih. O takih slučajih bi se dale spisati cele knjige. Pri strašni katastrofi angleškega zrakoplova »R 101« je bil mehanik Watts rešen in je kljub opeklinam ostal ob dobri zdravniški oskrbi pri življenju. Drugi dan po odpustu iz bolnice je končal na svojem motorju. Nič manj tragično ni končal neki berlinski industrijalec, ki je dobil pri karambolu težke poškodbe. Bil je za silo obvezan in prepeljan na kliniko. Med vožnjo je zadel rešilni avto v tovorni avto in že enkrat ranjeni in rešeni mož je pri tem smrtno ponesrečil.

Znano je o pariškem pisatelju Eduardu Flaugotu, da je, vračajoč se ponoči iz gledališča domov, tako nesrečno padel preko stopnic, da si je pretresel mozeg in so ga morali prepeljati v bolnico. Ko je ozdravel, je potoval po nasvetu zdravnika na Rivijero in je ob tej priliki smrtno ponesrečil pri železniški katastrofi. Izpod ruševin spalnega vagona so izvlekli njegovo popolnoma zmečkano truplo.

Tudi ameriški industrijalec Henri Kahn je končal zelo tragično. Po rešitvi pri neki težki železniški nesreči se je zrušil v hotelu z liftom vred in ostal na mestu mrtev.

Na smrt obsojeni kaznjenec Barker, je pobegnil nekoliko trenutkov pred usmrtitvijo iz Sing-Singa. Policija ga je brezuspešno lovila. Neki znani kriminalist je naletel na mrtvo truplo človeka, ki ga je ubil grom; v truplu je spoznal pobeglega kaznjenca. Čudna so pota usode.

Na koncu naj še omenimo slučaj, ki se je zgodil šele pred kratkim in v katerega središču ni nihče drugi kot angleški lord Dogenborough. Na Silvestrovo je priredil lord na svojem dvoru veliko zabavo. Bilo je veselo, pilo in plesalo se je. Ko je bilo razpoloženje okrog polnoči na vrhuncu, je pristopila znana prorokovalka Madame Isous, ki je bila med gosti, natihoma k lordu in mu šepnila v uho: »Lord Dogenborough, vi bi morali še jutri odpotovati v inozemstvo.« Na začudeno vprašanje gospodarja, kako pride na tako misel, je odgovorila: »Bojim se za vas. Bolše je, da zapustite za nekoliko mesecev Angleško!« — Lord je seveda z nasmehom odklonil ta nasvet. Tudi takrat ni poslušal, ko ga je zagotavljala prorokinja, da bo ponesrečil v svojih loviščih. Pred nekoliko dnevi se je uresničilo prorokovanje. Njegov služabnik ga je našel v gozdu. Pri dnevnem izprehodu na konju je padel tako nesrečno s konja, da si je zlomil tilnik in ostal na mestu mrtev. Tudi njemu je smrt že enkrat prizanesla, ker mu je pred letom dni baš ob tem času uspelo, uteči roki morilca.

Koliko je Nemčijo stala svetovna vojna?

Eden prvih veleindustrijalcev Nemčije, Herman Röchling iz saarskega ozemlja, je napisal v »Kölnische Zeitung« zanimiv članek, koliko je stala Nemčijo svetovna vojna, in prihaja do zaključka, da je vojna doslej požrla skoro polovico nemškega narodnega premoženja. Če računamo — pravi Röchling — da je treba to premoženje obrestovati in armortizirati s 15%, pridemo na število letnih 28 in pol milijarde mark, ki jih mora nemški narod vsako leto spraviti. Ako računamo, da je v Nemčiji krog 30 milijonov ljudi, ki delajo, bi odpadlo na vsakega teh letno 1000 mark. Ta vsota je tako ogromna, da jo je mogoče doseči samo z izrednimi gospodarskimi sredstvi, n. pr. proizvodnjo najbolj kvalitetnega blaga za najnižje cene in pri največji štedljivosti. Praktično bomo dosegli to samo, ako bo bilanca naše zunanje trgovine vedno aktivna.

Kako se lahko odvadiš kajenja

Že nekoliko dni se mudi v Zagrebu znani ameriški propagator samaritanske ideje in goreči zagovornik protialkoholnega gibanja dr. H. F. Tindall. V dvorani Ljudske univerze je imel več predavanj o strupih človečanstva. Prvo predavanje je obsegalo vprašanje alkohola, drugo pa nikotina. Objasnil je najškodljivejši način uživanja nikotina, nato pa podal navodila, kako bi se lahko kadilci odvadili kajenju. Te zapovedi se glase:

1. Nehaj kaditi in ne vzami od danes naprej niti ene cigarete!

2. Izogibaj se družbe kadilcev, ker je zrak okrog njih poln duha po tobaku; to delaj vsaj 3 tedne!

3. V času treh tednov izpiraj usta po obedu z ¼ l vode, v kateri je raztopljen 1% srebrnega nitrata; to odvzame željo za tobakom in osveži grlo. Vsi kadilci kadijo najraje po obedu.

4. Kupi malo količino kamilic, vzami čez dan večkrat v usta in žveči! To bo kmalu odvzelo željo za tobakom.

5. Da odpraviš čimprej iz telesa tobakove strupe, vzami čajno žlico soli na čašo vrele vode; to popij 30 minut pred vsako jedjo.

6. Če ti je mogoče, uporabljaj skozi tri tedne vroče kopeli.

7. Pij vodo, sok iz oranž ali drugega sadja.

8. Bodi na svežem zraku in zaposli svoje misli z dobrimi stvarmi.

9. Največjo pomoč nudi izmena hrane in navajanje na njo. Kadilci imajo posebno željo za hrano in pijačo, ki jih draži. Zato je potrebno vzdržati se uporabe popra, paprike, črne in turške kave, kakor tudi čokolade. Sol je treba silno zmerno uporabljati. Čim manj mesa se zauživa, tem lažje se je vzdržati tobaka. V slučaju, da je kdo prisiljen jesti meso, naj stori to v silno majhni meri.

10. Sledeča hrana mnogo pripomore, če se boste držali točno tega pravila. Že v prvem tednu se bo pokazal rezultat, da je želja za tobakom znatno popustila, na koncu tretjega tedna pa ta želja sploh izgine. V času treh tednov zauživaj to hrano: žito, biskvit, rezance s krompirjem, makom in orehi, riž, kruh iz otrobov, z mlekom in smetano. Na koncu obeda še sveže sadje kot pomaranče, jabolka, smokve, datlje itd.

Tindall pravi, da je odvrnil stotine ljudi od kajenja. Neki gospod, ki je kadil 68 let, mu je pisal po enem letu: »Počutim se zelo dobro in živim sedaj popolnoma novo življenje.«

Poljubljanje na Japonskem

Pred malo leti še je bilo poljubljanje na Japonskem neznano, odnosno so Japonci smatrali to evropsko razvado za nehigijensko, neestetsko in nemoralno. Izdan je bil tam celo zakon, ki je poljubljanje prepovedal. Pa je prišel amerikanski film. Japonski čuvarji morale so rešili problem enostavno tako, da so dali izrezati iz filma scene, v katerih se poljublja — in zvoneči film je zmagoslavno prišel tudi na Japonsko. Ker pa vendar ni bilo mogoče izrezati vseh scen s poljubi, se je tudi japonska publika polagoma navadila na gledanje in poslušanje cmokanja. Na ta način je evropska navada poljubljanju počasi pronicala tudi na Japonsko. Poljubljanje je postalo — moda, ki jo je zelo in navdušeno gojila zlasti mlajša generacija. Tem huje so pa grmeli proti tej kvarni evropski razvadi starejši Japonci in so celo dosegli, da se je zakonita prepoved poljubljanja obnovila. Seveda se mladina ni mnogo brigala za to in v plesnih dvoranah, urenih po ameriškem vzorcu, so pridno naprej poljubovali. Tedaj pa so oblasti prišle z velikim udarcem: v enem samem dnevu so zaprli nad 200 plesnih palač v Tokiu. Lastniki so morali dati obvezne izjave, da ne bodo več dovoljevali poljubljanja, šele potem so zopet dobili dovoljenje za otvoritev. Seveda ima prepoved poljubovanja na Japonskem prilično enak rezultat kakor alkoholna prepoved v Ameriki: nastalo je nešteto družb in društev, kjer se prodajajo prepovedani poljubi za oderuške cene. In tudi v vseh restavrantih se »tihotapijo« poljubi.

Šport

Sankaško tekmo za prvenstvo Pohorja

priredi ISSK Maribor v nedeljo, dne 1. marca na progi Ruška koča—Ruše.

Vsled propagandnega značaja tekme imajo pravico starta vsi verificirani in tudi neverificirani vozači. Start ob 14. uri, žrebanje eno uro pred startom. Prijave s priloženo prijavnino je nasloviti na ISSK Maribor, Sport-Roglič, Grajski trg. Prijavnina znaša 10 Din za osebo in kategorijo. Tekmuje se v sledečih kategorijah: 1. gospodje posamezno; 2. dame posamezno; 3. gospodje v dvoje; 4. dame in gospodje v dvoje.

Prva trojica placiranih v vseh štirih kategorijah prejme spominske kolajne. Razglasitev rezultatov in razdelitev daril bo v Rušah v gostilni Novak.

Smuške tekme ISSK Maribora,

ki bodo v nedeljo, dne 1. marca na Pohorju pri Ruški koči, obetajo izreden sport. Do sedaj so se prijavili vsi najboljši smučarji Maribora. Ostro borbo bodo bojevali med seboj znani vozači Priberšek, Dolinški, Mušič (SPD), Neuman, Jurič, Pinter, Tischler (MSK), Hartlieb, Heller, Slaček (SK Žel.), Stross (Triglav) pa tudi člani ISSK Maribora Vezjak, Stepic, Stopar in drugi se bodo potrudili, da v ostri konkurenci dosežejo častna mesta. Krasna darila, od katerih je potrebno omeniti 75 cm visok prehodni pokal za najboljšega smučarja mesta Maribora, so razstavljena pri tvrdki »Sport-Roglič«. Start je ob 9. uri izpred Ruške koče. Tudi za sankaško tekmo, ki bo ob 14. uri, je veliko zanimanje. Največ prijav je iz Ruš, kjer se tekmovalci cel teden marljivo pripravljajo in trenirajo. Razglasitev rezultatov in razdelitev daril zmagovalcem bo ob 17. uri v Sokolskem domu v Rušah.

Tekmovanja za svetovno prvenstvo v umetnem drsanju

se pričnejo v soboto, dne 28. t. m. v Berlinu. Za svetovno prvenstvo gospodov, ki ga brani Dunajčan Schäffer, se je prijavilo 12 konkurentov, med njimi tudi Schäffer in inž. Sliva iz Prage. Dosedanja prvakinja Sonja Henie bo morala braniti svoj naslov proti desetim tekmovalkam. Za tekmovanje dvojic se je prijavilo 10 parov. Dosedanje svetovno prvenstvo dvojic drži zakonska dvojica Brunet iz Pariza. Zanimivo je, da večkratni svetovni prvak Grafström ne bo startal. Največ šans v tem tekmovanju ima sedanji prvak Schäffer, ki je baje v sijajni formi.

Nov svetovni rekord v skakanju.

Na skakalnici v Davosu je Norvežan Siegmund Rund izven konkurence v krasnem slogu skočil 81 m. V konkurenci je zasedel drugo mesto za Švicarjem Kaufmannom.

Tekmovanja za prvenstvo Evrope 1932 v veslanju

se bo vršilo v Jugoslaviji in sicer na Bledu.

Vremensko poročilo s Pohorja.

Pri Mariborski in Ruški koči na stari podlagi 20 cm novega pršiča. Temperatura minus 6. Smuka idealna. Prognoza za nedeljo povoljna. Sankališča uporabna do Ruš.

Petdeset milijonov frankov

je francoska zbornica stavila v proračun za gradnje sportnih prostorov v letu 1931 v Franciji.

Leteča policija v Angliji.

Po dolgih posvetovanjih merodajnih krogov v Angliji so se pristojne oblasti odločile, da bodo člani policije dobivali odslej vse instrukcije v letalstvu. Ustanovljena bo tudi pilotska šola za policijske častnike. Nemčija že ima takšno zračno policijsko službo.

Kolonizacija Vojvodine.

Zagrebški »Jugoslavenski Lloyd« javlja, da je 40 revnih rodbin iz okraja Bela Palanka, okrožje Niš, dobilo dovoljenje za naselitev na državni meji pri Subotici. Vsi ti naseljenci bodo dobili poslopja, orodje in vse drugo, kar je potrebno za pričetek gospodarstva, dunavska banovina pa jih bo dala brezplačno prepeljati v nova bivališča.

M. Zevaccoi

V senci jezuita

Zgodovinski roman. 77

Tudi Ragastan, dasi se je zdel na videz mirnejši, ni bil nič manj razburjen.

»Govorite gospa,« je vzkliknila Žileta. »Presrečna bom, če vam moram kaj koristiti!«

»Torej, takole je,« je dejala Beatrice. »Ko ste bili v oblasti one nesrečne blazne ženske, se je zgodilo, da ste poklicali nekoga na pomoč...«

»Manfreda!« je vzkliknila Žileta kakor nehote.

»Da! Zaklicali ste to ime,« je rekla kneginja z naraščajočim razburjenjem... »Vidite, dete moje, midva sva ravno prišla v Pariz, da poiščeva nekoga, ki nosi to ime. Tisti Manfred, ki ste ga vi klicali... ki ga poznate...«

»Gospa,« je zajecljala Žileta, »komaj da ga poznam...«

»Pa ste ga tako klicali!« je vzkliknil Ragastan začuden.

Toda Beatrice je takoj zaslutila resnico, po živi rdečici, ki je pobarvala dekličino lice.

Pritegnila je deklico k sebi in zamrmrala:

»Povejte mi, kakor svoji materi, dete moje... Ali ga ljubite?...«

»Da!« je dehnila Žileta...

»In pravite, da ga komaj poznate?«

»Hodil je večkrat mimo oken stanovanja, kjer sem živela s svojim očetom...«

»Toda govorili ste z njim? Oprostite dete moje, gotovo vas mori to izpraševanje...«

»Ne mori me, gospa,« je rekla Žileta naivno, »ker govorimo o njem...«

Beatrice se je nasmehnila in se zamislila.

Gotovo so jo spomnile te dekličine besede tistih davnih časov, ko je govorila tudi ona s srečo v srcu o možu svoje ljubezni.

Žileta pa je nadaljevala:

»Govorila sem z Manfredom samo enkrat v svojem življenju; bilo je tisti večer, ko me je rešil.«

»Rešil vas je?...«

»Rešil me je strašne nevarnosti... moj oče vam pove, kako in kaj...«

»In še to mi povejte, dete moje... kakšne starosti utegne biti?«

»Dvajset do petindvajset let, gospa...«

»Še eno vprašanje ... najvažnejše izmed vseh... Ali ima ta mladi mož očeta? Ali ima mater? Ali je rekel v tistih par besedah, ki ste jih izpregovorili z njim karkoli, kar bi vam dalo povod misliti, da ne pozna svojih starišev?«

»Ničesar, gospa... Neznano mi je, kdo so Manfredovi stariši... neznano mi je vse, kar se ga tiče; vem le to, da je hraber do blaznosti...«

Beatrice je poklicala viteza Ragastana v stran in mu povedala, kakšne uspehe je rodil njen razgovor z deklico.

Tudi Ragastan je povedal kneginji, kako je bilo pri kralju v avdijenci, ter ji naznanil, da pojde popoldne k velikemu profosu.

Sklenila sta, da ostane Žileta pri njiju, dokler se ne ukrene kaj drugega. In kneginja je takoj odvedla deklico, da jo nastani v namenjeni sobi, pa tudi, da se pomeni z njo še nadalje o rečeh, ki so ji bile tolikanj pri srcu.

Ragastan je okrog 2. popoldne zajahal konja in odjezdil s Spadakapo kot oprodo proti bastilji Sv. Antona, v bližini katere je stal dvorec velikega profosa.

Jedva je Ragastan razjahal na dvorčevem dvorišču in povedal svoje ime, že so ga odvedli lakaji z vsemi znamenji velikega spoštovanja v prostorni in mračni kabinet grofa De Monklarja.

Mraz je izpreletel viteza, ko je stopil v te ledene prostore, odkoder se je zdelo izobčeno vse življenje, in kjer so smukali sluge v črnih oblekah, kakor neme sence po sobanah in hodnikih.

»To je predsoba bastilje!« je zamrmral sam pri sebi.

Veliki profos mu je prišel nasproti — čast, ki jo je izkazal malokomu.

Opazil je moreči vtis svojega domovanja na viteza Ragastana.

»Gospod vitez,« je dejal, »oprostite turobnosti, ki vlada v tem domu... Židovje, ki nas obdaja, dobi po malem naš obraz.«

»To pomeni, gospod grof, da teži tudi vaše srce velika žalost?«

»Da, gospod... Toda postrežite si s tem stolom, prosim, in pomeniva se o zadevi, ki vas je privedla v Pariz. Veliki profos nima pravice biti človek...«

Zopet je izpreletelo Ragastana nekaj hladnega.

Monklar je bil izrekel te besede s tako ledenim glasom in tako globokim prepričanjem, da je bilo očividno, da govori mrko resnico; to ni bil več človek, bila je mašina osvete...

»Smilijo se mi nesrečniki, ki so prišli kdaj temu demonu v roke!« si je mislil Ragastan, ko je sedel.

»Gospod vitez,« je povzel Monklar, »Njegovo Veličanstvo mi je ukazalo, da naj vam bom na razpolago. Čakam torej, da mi poveste, za kakšna sredstva ste se odločili...«

»Odločil sem se,« je odgovoril Ragastan, »zelo se mi gabi, stopiti v stike s tem argotskim kraljem...

»Trikotom!«

»Da, s Trikotom, tem podlim lumpom, ki izdaja svojce...«

»V kraljevi službi!« ga je prekinil Monklar suho.

»To je mogoče, gospod grof. Toda saj veste, da prihajam od daleč. Več nego dvajset let je minilo, odkar ne živim več na Francoskem. Moje misli in nazori morda niso popolnoma pravoverni. Toda gotovo je, da o tej reči ne mislim čisto tako kakor vi. Trikot kot rokovnjaški poglavar bi me morda ne zanimal bogvekako; najbrže bi mi bil vseeno. Toda Trikot kot rokovnjaški poglavar in izdajalec rokovnjačev se mi zdi sijajna kanalja...«

Monklar je zamahnil z roko, kakor do hoče reči:

»To je važna reč... Govoriva o drugih!«

»Torej,« je povzel Ragastan. »Trikot mi je zopern. Toda, kakor mi je zopern in mrzek — če ni drugega sredstva, se še zmirom rajši zatečem k njemu, kakor da bi potegnil meč zoper ljudi, ki mi niso storili ničesar...«

»Potemtakem,» je dejal Monklar, »se nam v danem slučaju ne bi pridružili za napad na to roparsko gnezdo?«

»Eh, gospod, roparji imajo svoje posle, kakor imam jaz svoje!«

»Ne govoriva več o tem. Njegovo Veličanstvo bo pa jako užaljeno, ako vas ne najde med branitelji pravice in pravičnosti.«

»Slišal sem vedno,« je rekel Ragastan z visokostjo, »da Njegovo Veličanstvo ne ceni ničesar tako kot poštenost, ki mu je celo višja od pravičnosti. Ako je to resnica, bo kralj francoski razumel mojo odsotnost in jo odobraval...«

Monklar se je ugriznil v ustnice.

»Vrniva se torej k Trikotu,« je dejal s svojim mrklim glasom. »Kdaj želite, da vas seznanim z njim?«

»Kakor hitro se da... Še danes, ako je mogoče...«

Veliki profos je pozvonil.

Vstopil je lakaj, oblečen v črno, kakor vsi služabniki v profosovem dvorcu.

»Privedite mi moža, ki čaka,« je velel Monklar

Lakaj je izginil; par trenotkov nato je odprl vrata in spustil Trikota v sobo.

Trikot se je približal s skrivljenim hrbtom; njegovo potuhnjeno oko je motrilo Ragastana z radovednostjo, ki bi se mu bila zdela čudna, če ne bi bil imel drugih skrbi.

»Trikot,« je rekel veliki profos, »evo ti tujega gospoda, ki se je ustavil v Parizu, da si ogleda znamenitosti našega mesta in vseučilišča. Med drugim bi tudi rad videl Dvor Čudežev. Ali prevzameš to nalogo, da ga uvedeš v svoje kraljestvo, in odgovornost da se ne zgodi temu žlahtnemu gostu nič zlega?«

Trikot se je naklonil globoko, kakor da bi hotel oblizniti tla.

»Rad prevzamem nalogo, da pokažem tujemu gospodu vse, kar je videti zanimivega na Dvoru Čudežev. In jamčim tudi, da se mu ne zgodi nič zlega, razen ako najdeva na svoji poti...«

»Na svoji poti... Kaj?....« je vprašal Monklar s strogostjo, ki se je zdela Ragastanu pretirana.

»Dva razbojnika...« je povzel Trikot, »dva prava razbojnika...«

»Pa!« je rekel Monklar. »Mislil sem, Trikot, da ni na vsem Dvoru Čudežev nikogar, ki bi se ustavljal tvoji oblasti?«

»Oh, vaša svetlost, ta dva se ji že ustavljata!«

»Pa kaj je tako strašnega na njiju?«

»Vaša svetlost! To sta dva neukrotljiva razbojnika. Gospod veliki profos mi mora izpričati resnici na ljubo: odkar mi je čast biti njegov, odkar sem se odpovedal zločinu in se zapisal kreposti, sem jih izpreobrnil nemajhno število. Najpokvarjenejši med temi ljudmi so poslušali moje nasvete. Samo ta dva, ki ju imam v mislih, sta nedostopna slehernemu blagemu čuvstvu...«

Ragastan je poslušal tako pozorno, da ni opazil znamenj, ki jih je dajal Monklar Trikotu od časa do časa.

Trikot je nadaljeval:

»Ta dva podleža snujeta neprestano zločine, katerih izvršitev jima, žal, omogočuje njiju neoporekljivi pogum. Z mirno vestjo lahko rečem, da ni bil oropan niti eden meščan in napadena ponoči niti ena hiša v zadnjih dveh mesecih, ne da bi imela ta dva lumpa svoje prste vmes...«

»Da, da, saj vem,« je menil Monklar, »moji podatki o tem so jako natančni.«

»Torej,« je povzel Trikot, »ako ne srečamo niti Lantneja...«

»Lantneja« je vprašal Ragastan.

»Da,« je odgovoril Monklar hladno, »to je ime enega izmed nevarnih roparjev, ki nama je Trikot pravkar narisal njuno sliko...«

»Ako ne srečava niti Lantneja,« je zakričal Trikot. »niti Manfreda...«

»Manfreda,« je vzkliknil Ragastan zamolklo.

»Kaj vam je gospod vitez?« je vprašal Monklar radovedno.

»Prebledeli ste...«

»O ne!« je dejal Ragastan. »Nadaljujte vrli mož... Vaša povest me zanima... Rekli ste, da je ta Manfred...«

»Rekel sem, da je ta Manfred najprekanjenejši lump, kar jih je kdaj zemlja nosila, ali vsaj, kar jih je videl Dvor Čudežev. Z lastnimi očmi, gospod, sem ga videl, zabosti ubogo žensko, ki mu ni dovolj naglo izročila svoje, ki jo je zahteval. Toda počenjal je še vse hujše reči!«

(Nadaljevanje prih.)

Sobo in črkoslikanje,
vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. X

Opremljeno sobo
oddam eni ali dvema osebama. Tržaška cesta 20/II. 526

Lepo opremljeno sobo
oddam eni ali dvema osebama. Maistrova 18/I., vrata 4. 542

Lep lokal s skladiščem,
pripraven posebno za specer. trgovino, event. tudi s stanovanjem oddam v najem. Studenci, Kralja Petra cesta št. 26. 435

Večjo množino
makulaturnega papirja
prodamo
Uprava „Jutra“ in „Večernika“
Maribor, Aleksandrova cesta 13

OPOZORILO!
Svarim vsakogar kupiti kaj od mojega sina Romana, ker bom zahteval vrnitev mojih reči. Za njegove dolgove nisem plačnik.
Brezočnik Roman star. mesar, Maribor.

Najcenejši nakup
OTROŠKE NOGAVICE od Din 5.— naprej; NOGAVICE Z OBROBKOM (Haferlsocken) od Din 10.— naprej; MOŠKE NOGAVICE od Din 4.50 naprej; DAMSKE NOGAVICE od Din 7.— naprej; DAMSKE FLOR-NOGAVICE od Din 12.— naprej; DAMSKE VOLNENE NOGAVICE od Din 18.— naprej; SVILENE NOGAVICE in NOGAVICE iz UMETNE SVILE v vseh barvah in cenah; SPODNJE MAJICE od Din 15.— do 25.— po velikosti; SPODNJE HLAČE od Din 15.— naprej; SVETERJI ZA OTROKE od dinarjev 35.— naprej; SVETERJI ZA DAME od dinarjev 60.— naprej; PLETENE DAMSKE OBLEKE od dinarjev 200.— naprej; DAMSKE ROKAVICE od dinarjev 14.— naprej; MOŠKE ROKAVICE od Din 16.— naprej itd. — Vrhu tega največja izbira trikotaž, pletenin, perila, kravat, ovratnikov, vezenin, čipk, svilenih trakov, toaletnih potrebščin, parfumerije po zelo nizkih cenah. Galoše od Din 110.— naprej, snežne čevlje od Din 95.— naprej. — Lastna pletarna in predtiskarija! — Prevzamemo entlanje, ažuriranje in vezenje!
Eksportna hiša LUNA, Maribor, Aleksandrova c. 19

NAJFINEJŠI RUM na debelo! **KONJAK** in vse vrste likerjev i. t. d. **PRAVA SLIVOVKA** na drobno! 3824
JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA 9
TOVARNA ZA IZDELOVANJE LIKERJEV, DEZERTNIH VIN IN SIRUPOV

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: FRAN BROZOVIČ v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.